

KEMILÄINEN

Kemin kaupungin tiedotuslehti / numero 1/2018

**Esa ja Pojat
laittavat
materiaalin
kiertoon**

Sivu 3

**Yhteisyritys
turvaa kattavan
terveydenhuollon**

Sivut 14 - 15

**Hoituisiko
terveysongelmasi
lyhytpolilla?**

Sivu 11

TÄSSÄ NUMEROSSA

Pääkirjoitus	2
Esa ja Pojat laittavat materiaalin kiertoon	3
Monipuolinen kulttuuri ihahtuttaa Kemin keväässä	4 - 5
Kevään tapahtumat Kemissä	6
Ruma Kemi poikii muutosta	7
Ei metodivihreyttä, vaan viisaita pieniä arjen tekoja ja valintoja	8 - 9
Ohjausta ja neuvontaa ikäihmisille kotona asumisen tueksi	10
Hoituisiko terveysongelmasi lyhytpolilla?	11
Liikkuen, leikkien, iloisesti oppien	12 - 13
Kolumni: Kestävä ja vihreä Kemi	13
Yhteisyritys turvaa kattavan terveydenhuollon	14 - 15
Nyt luistellaan Täikön jääpuistossa	16
Kehitetään Kemiläistä!	16
Viisas Kemi	17
Autoilun talvihaasteita entisaikaan	18
Kemiläinen in english	19
Café Hertta tuo aseman alueelle elämää	20

KEMIN KAUPUNGIN PUHELINNUMEROITA

Puhelinvaihte (016) 259 111

Kemin Energia ja Vesi Oy

- Puhelinvaihte (016) 259 303
- Sähköviat 24 h 020 366 040
- Vikailmoitukset iltaisin ja viikonloppuisin 040 739 1775
- Vikailmoitukset työaikana 040 547 2536 tai (016) 259 627

Lääkärien ja sairaanhoitajien vastaanotot:
arkisin klo 8.00 - 14.30 puh. (016) 259 705

Hammashoitolat, ajanvaraus (016) 259 769

Kemin kaupungin sosiaalitoimisto on avoinna
arkisin klo 8.00 - 11.00 ja 12.00 - 15.00
Puhelinaika sosiaalitoimiston työntekijöille
arkisin klo 12.00 - 13.00

Työntekijöiden sähköpostiosoitteet
etunimi.sukunimi@kemi.fi

Kotisivut www.kemi.fi

*Seuraava Kemiläinen
ilmestyy 5/2018*

KEMIN KAUPUNGIN TIEDOTUSLEHTI 1/2018

Julkaisija: Kemin kaupunki

Päätoimittaja: Jukka Vilén

Toimitus: Taina Alajärvi, Tiina Laukkanen,
Tanja Kavasvuori, Päivi Koskimäki,
Marja Kynsijärvi, Anuina Tervonen-Aho,
Heli Oittinen, Kaisa Rauvala, Oili Ruokamo
toimitus.kemilainen@kemi.fi

Sähköposti: toimitus.kemilainen@kemi.fi

Painosmäärä: 18 000 kpl

Kansikuva: Janica Karasti

Taitto: Mainostoimisto Reklaami, Kemi

Paperi: LumiSilk 115 g/m²

Paino: Erweko Oy 2/2018

ISSN 1799-876X

VIHREÄ JA KESTÄVÄ KEMI

Kemin kaupunki täyttää vuonna 2019 sataviisikymmentä vuotta. Venäjän keisari Aleksanteri II päätti perustaa Perämeren pohjukkaan syntyneen metsäteollisuuskeskittymän asukkaille kaupungin, joka takaisi järjestäytyneen yhteiskunnan tarvitsemat toiminnot ja huolehtisi elinkeinoelämän ja kuntalaisten tarpeista. Kaupungille ja metsäteollisuuden tarvitsemalla satamalle etsittiin paikkaa Laitakarin sahan läheisyydestä ja sopiva yhdistelmä löytyikin Sauvosaaren länsirannalta. Maaliskuun viidentenä päivänä 1869 keisari allekirjoitti kaupungin perustamisasiakirjan ja Kemin kaupunki oli syntynyt.

Tänäkin päivänä metsäteollisuuden, sataman ja kaupungin toimiva yhteistyö luo yhä perustan kaupungin olemassaololle ja merkittävälle osalle sen asukkaiden hyvinvoinnista ja toimeentulosta. Perinteisestä teollisuuskaupungista on kuin huomaamatta vuosien saatossa kuoriutunut ympäristöystävällisiä puunjalostustuotteita tuottavan, vahvasti kiertotalouteen ja vihreisiin arvoihin panostavan biotalouden osaamisen tuotannollinen keskittymä.

Kemin kaupunkikonsernin panostukset kiertotalouden kehittämiseen ovat saaneet Digipolis Oy:n kautta eurooppalaista, pohjoismaista ja valtakunnallista tunnustusta ja SITRA:n Kemiin perustama valtakunnallinen kiertotalouskeskus on oiva esimerkki vahvasta osaamisesta. Kiinnostus kemiläiseen kiertotalouden osaamiseen on maailmanlaajuista. Kemistä on tullut kansainvälisesti kiinnostava kierto- ja biotalouden mallialue, jossa tuotetaan kestävällä ja ympäristöystävällisellä tavalla maailmanluokan huipputuotteita.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi joulukuun kokouksessaan Vihreä ja kestävä Kemi -periaatteen olennaiseksi osaksi kaupunkistrategiaa, josta se ohjaa kaupungin toimintaa. Kemin kaupunki ryhtyy kuluvana vuonna tiettävästi ensimmäisenä suomalaisena kaupunkina hakemaan ISO 14001 ympäristöstandardia. Uusi toimintamalli ulotetaan kaikkeen kaupungin toimintaan; ympäristöasioiden lisäksi myös vaikkapa talouteen, hankintoihin, energiankulutukseen, kulttuuriin ja toimintapolitiikoihin. Käytännössä koko kaupungin tapa toimia pohditaan uudelleen, jotta siitä saadaan kestäviä, tarkoituksenmukaisia ja laadukkaita palveluja tuottava ja resursseja mahdollisimman vähän kuluttava.

Vihreä ja kestävä Kemi on uusi huomisen haasteisiin vastaava päivitetty versio kaupungista sen organisaatiosta, toimintatavoista, toimintakulttuurista ja imagosta, jonka myötä syntyy tulevaisuuden haasteisiin parhaalla mahdollisella tavalla vastaava 150-vuotias Kemi 2.0.

**"Kiinnostus
kemiläiseen
kiertotalouden
osaamiseen on
maailmanlaajuista."**

Jukka Vilén
Kansliajohtaja

Mikko ja Esa Pekkala perustivat Esa ja Pojat vuonna 2000. Kehitystä tehdään koko ajan, nyt suunnitelmassa on uusi puuhakepuristin ja vanha lavavarasto siirretään lähemmäs toimipistettä, jotta Lapintien turvallisuus lisääntyy.

Työntekijät ovat tärkeä pääoma

Esa & Pojat on kasvanut kahden miehen yrityksestä 22 henkilöä työllistäväksi kokonaisuudeksi.

- Meillä mietitään aina työllistämisen tarve tarkkaan, sillä lopputulien antaminen ei ole hauskaa. Vaikka kierrätämmekin täällä tehokkaasti yksi asia joka pysyy ovat työntekijät. Kaikki ovat pitkään talossa olleita ja yrityksemme arvokas pääoma. Meille on tärkeää, että kaikki pyörii luotettavasti ja se on työntekijöiden ansioita, Esa sanoo.

Jos jotenkin Pekkaloitten täytyisi yritystään kehua, nostavat he heti esiin kaksi asiaa.

- Kokonaisvaltainen palvelu ja nopeus. Joskus tuntuu, että lähdetään samalla vauhdilla kuin palokunta, kun soitto meille tulee, Mikko naurahtaa.

Esan mielestä parasta on se, että yksikään päivä ei ole samanlainen kuin toinen.

- Valmista mestaria ei näihin hommiin olekaan. Joka päivä opin jotain uutta. Se pitää mielen virkeänä ja aina on mukava tulla töihin.

Mikko lisää, että uusiokäytön kehitys on innostavaa.

- Ne on aina huippuhetkiä, kun keksitään jollekin materiaalille uutta käyttöä ja annetaan sille sitä kautta uusi elämä.

info@jylha.fi

esajapojat@gmail.com

KEMILÄISTÄ OSAAMISTA

Esa ja Pojat laittavat MATERIAALIN KIERTOON

Teksti ja kuvat Janica Karasti

Vilmilän alueelle vuonna 2000 perustettu Esa ja Pojat eli nykyisin Pohjanmaan Hyötykäyttö Oy oli aluksi kahden veljeksen, Esa ja Mikko Pekkalan pieni yritys, joka syntyi omista tarpeista. Aluksi tontilla olikin vain pieni asfaltoitu piha keskellä metsää. Sitten yritys on laajentunut huomattavasti ja on nykyisin monipuolinen kierrätystoimija.

Idea yrityksen perustamiseen lähti yhdestä paalaus koneesta, joka hankittiin Kemin keskustassa sijainneen elintarvikeliikkeen kellariin, sillä pahvijätettä syntyi ja paljon.

Pekkalat tosin eivät mielellään puhu edes jätteestä, vaan heille se on materiaalia. Ja sinänsä jäte todella on väärä käsite, sillä 95 prosenttia heille tulevasta aineesta lähtee uusiokäyttöön.

- Lähinnä vain vanhat eristysvillat lähtevät kaatopaikalle, sillä niissä oleva home ja kosteus eivät anna sille uudelleenkäyttömahdollisuuksia, toimipisteen johtaja Esa Pekkala kiteyttää.

Eko-kortista tuli suosittu

Vilmilän alue on laajentunut vuosien varrella kymmenen hehtaarin kokonaisuudeksi, jonka sijainti on juuri täydellinen laitokselle.

- Täällä ei ole asutusta lähellä, joten emme ole häiriöksi mutta silti tämä on keskeisellä paikalla hyvien liikennereittien varrella, Esa tietää.

Vuositasolla liikennettä onkin runsaasti, sillä kevyttä liikennettä eli yksittäisiä henkilöautoja käy asemalla 24 000 autolastillista vuodessa ja raskaan liikenteen puolella starttaa joka aamu yrityksen omat kahdeksan autoa kiertämään reittejään. Kuorma-autoja tulee myös muilta toimijoilta.

Vuoden vanha Eko-kortti on näyttänyt kävijämäärät tarkalleen. Kortti on Perämeren jätehuollon asiakaskortti, joka maksaa noin 25 euroa. Korttia näyttämillä asiakas voi tuoda neljästi maksutta maksullisia jätteitä.

- Sen haluamme hoksauttaa, että maksuttoman jätteen tuominen ei vähennä kortista kertoja,

vaikka se leimataankin joka kerta. Leimaaminen helpottaa vain meidän tilastojen ylläpitämistä. Sen ansiosta tiedämme, että esimerkiksi huhti-lokakuun välillä meillä kävi 100-200 henkilöautoa päivässä, työnjohtaja Mikko Pekkala sanoo.

Hanna Liuttu ja Karoliina Niemelä työskentelevät Vilmilässä Esa&Pojat-kierrätysasemalla. Yrityksen materiaalit lähtevät eteenpäin Suomeen, Ruotsiin ja osa Eurooppaan saakka.

Monipuolinen KULTTUURI IHASTUTTAA KEMIN KEVÄÄSSÄ

Kemissä on tulossa varsin runsas kevät kulttuurista nauttaville. Ja heille, jotka eivät ole vielä päässeet kulttuurin makuun, on tarjolla mielenkiintoisia tapahtumia, joista aiheeseen tutustuminen on helppo aloittaa. Valitse mieleisesi - tai käy vaikka kaikissa!

Teksti Janica Karasti

Kuvat Kemlin taidemuseo,
Kemlin historiallinen museo,
Kemlin kaupunginorkesteri

Teatterin taikaa

Kemlin kaupunginteatterin lehti on jaettu koteihin tammikuun aikana. Mikäli oma lehti puuttuu, saa niitä esimerkiksi Kulttuurikeskuksesta. Siitä löytyy hyvin tietoa esityksistä. Kevään ohjelmistossa on mukana tänä vuonna myös jännitystä, kun 17. helmikuuta ensi-iltansa saa Edward Taylorin kirjoittama Kylmä murha.

24. maaliskuuta suuren näytelmön valloittaa Cityketun seikkailut, joka ei ole perinteinen musiikinäytelmä, vaikka mukaileekin perinteisiä eläinsatuja.

Nuorisoteatterifestivaali järjestetään 19.-20. huhtikuuta ja tällöin nähdään neljä uutta nuorille kirjoitettua näytelmää nuorten itsensä esittämänä. Ainoa aito näytelmä on osa Nuori näyttämö -hanketta ja sen ensi-ilta on 11.4. Sipinäyttämöllä. Nuorisolinja osallistuu tällä näytelmällä nuorisoteatterifestivaaleihin.

Keväessä soi ooppera

Meri-Lapin jousikvartetin kevät jatkuu Kemlinmaan Paanukirkossa

20. helmikuuta klo 18 järjestettävässä konsertissa, jonka teemana ovat pohjoisen talven ihmeet. Revontulen äänet, pimeyden mystiikka, vilun värityksen ja talven taika ovat läsnä Kai Niemisen talvisien jousikvartettojen sarjassa. Konsertti on myös kvartetin valmistautumista historiansa ensimmäiseen levytykseen ja sinne on vapaa pääsy.

Kemlin kaupunginorkesterin kevässä kuullaan helmikuun 27. ja 28. päivä Igor Stravinskyn Sotilaan tarina, jonka kapellimestarina toimii Eero Lehtimäki. Tasan sata vuotta sitten venäläisen kansantarinan pohjalta syntynyt musiikkiteatterikappale on muokattu seitsemälle soittajalle ja kertojalle. Kertojana on Timo Torikka, joka on myös suomentanut alkuperäisen tekstin.

Aulis Sallisen Punainen viiva -ooppera täyttää 40 vuotta. Sen kunniaksi Kemlin kaupunginorkesteri tuo teoksen suurproduktiona näyttämölle yhteistyössä alueen kuntien ja muiden toimijoiden kanssa. Suomen sisällissotaan liittyvä aihe on ajankohtainen, sillä ihmisten lähtö synnyinseudulta

paremman sosiaalisen aseman tai uuden identiteetin vuoksi on nykypäivänkin ilmiö. Punainen viiva esitetään Tervahallissa 24. 26. ja 27. maaliskuuta.

28.3. voi hiljentyä ja rauhoittua pääsiäisen tunnelmaan Paationlehdon kappelissa, kun Meri-Lapin jousikvartetti esittää Haydinin Seitsemän sanaa ristillä. Teoksen kertojan roolissa toimii Kemlin kaupunginteatterin näyttelijä Kimmo Tuppurainen.

Kaupunginorkesterin keväinen Vappukonsertti kruunataan tänä vuonna Kaisa Rannan heleällä sopraanolla. Pulppuavan keväiset sävelet soivat kepeän keväisesä konsertissa Sauvotalolla vappupäivänä klo 15.

Toukokuussa päästään nauttimaan Joonas Wideniuksen jo laajalti tunnetusta flamencokitaroinnista yhdessä Meri-Lapin jousikvartetin kanssa. Hänen omaleimainen tyylinsä herättää mielenkiinnon ja innostuksen kaikkialla, missä hän soittaa. 15.5 tästä pääsee nauttimaan Pirtin salissa Kemissä.

Kesän kynnyksellä kuullaan vielä Mozartia ja goottilaisia holveja - konsertti Tornion Aineen taidemu-

seolla 31.5. ja 1. kesäkuuta Kemlin kirkossa.

- Viime keväänä levyitin W.A. Mozartin kaikki huilukvartetot ja sain idean esittää niistä pari valikoitua kvartettoa Meri-Lapin jousikvartetin kanssa. Kantaesitettävä soolohuiluteos, Tomi Räisänen Antifoni huilulle ja elektronikalle toimii hypnoottisena ja vangitsevana yksinäisenä johdantona ohjelmakokonaisuuteen. Ranskalaisen avantgardistin, Thierry Escaich'n väkevä muunnelmateos puolestaan avaa yleisölle uuden, modernin näkökulman kirkolliseen goottitaiteeseen, Junnonen luonnehtii.

Taidemuseolla tapahtuu

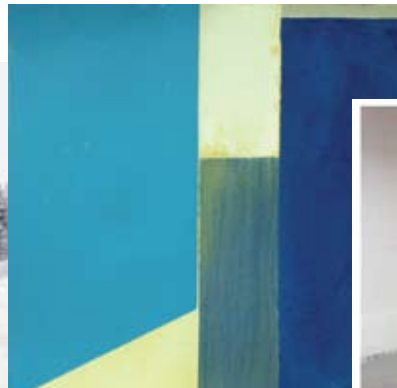
Intendentti Tanja Kavasvuo kertoo, että Kemlin taidemuseon vuoden ensimmäinen näyttely on todella suuri juttu.

- Kyseessä on Kuutti Lavosen, Heimo Sution ja Juhani Tuominen yhteisnäyttely Juurien neuvoa, joka avataan 19. tammikuuta.

Kuutti Lavosen teoksia on nähty harvoin pohjoisissa.

- Nyt hän halusi tulla Kemiin, sillä hänen äitinsä Maija Lavonen

Raisa Raekallio & Misha del Val Beyond 2017, öljy kankaalle

Juhani Tuominen
Sininen türbe 2017,
akryyli paperilla

Heimo Sution
Sisäinen pakko ja ulkoinen välttämättömyys 2017
pronssi, kottikärry, kalkkikivi ja alusta

Meri-Lapin jousikvartetti

Koulutaulu
Kameli

Museoihin
pääsee
maksutta!

on listä. Lavonen on tunnettu suurikokoisesta grafikasta, joissa on klassisia aiheita. Näitä on voinut bongata esimerkiksi sisustuslehden sivuilta, Kavasvuo tietää.

Lavonen on toiminut myös taidemaalarina. Nyt hän tuo näytille suuria maalauksia, sellaisiakin joita ei ole vielä koskaan ollut missään esillä.

- Tämä on huikea juttu, sillä Lavonen on kansainvälisesti palkittu taiteilija. Heimo Suntuo on taas todella mielenkiintoisten veistosten tekijä, niissä yhdistyvät monet eri materiaalit, elementit ja tekniikat. Juhani Tuominen taas on rovaniemellinen kuvataiteilija, joka on Lapin yliopistossa kuvataiteen professorina. Hänen maalauksiinsa näkyy, että hän viettää paljon aikaa Turkissa.

Näyttely on esillä 11. maaliskuuta saakka ja 16. päivä avataan kittiläläisten Raisa Raekallion ja hänen puolisonsa Misha del Valin näyttely, joka on heidän ensimmäinen isompi esiintulonsa. Pariskunta maalaa yhtä aikaa samaa kangasta ja näinollen ne ovat molempien töitä.

- He visualisoivat omaa arktista ympäristöään toisaalta perinteisellä mutta silti hyvin nykyaikaisella tavalla, Kavasvuo kertoo.

Historiallisessa museossa on edelleen nähtävillä sen pysyvä näyttely Meren ja joen kaupunki. Vaihdevien näyttelyiden tilaan on tulossa keväällä kolme erilaista näyttelyä. Ensimmäinen aukeaa 23.1 ja siinä esitellään vanhoja koulutauluja, jotka ovat peräisin museon omista kokoelmista.

Näyttelyssä näkee miten kansaa on valistettu oudoista kansoista, uskonnoista ja luonnosta. Usein taulujen kuvittajina on käytetty kuuluisiakin taiteilijoita.

Maaliskuussa vaihtuvaksi näyttelyksi pystytetään kemiläisen taiteilijan ja kuvataideopettajan Taina Rönkön Pulahduksia ja pohjakoketuksia. Kevätkausi päättyy Tornion kuvataideseuran yhteisnäyttelyyn huhtikuussa.

Kemin Kaupunginorkesterin TAITEELLISEN JOHTAJAN TERVEHDYS

Onko Suomessa jo kevät? Meillä pohjolassa on tapana olla hivenen vaatimattomia. Sehän on itsessään vain tapa toimia ja mikäs siinä, menee se niinkin. On kuitenkin pakko todeta, että kyllä me pystymme ihan samaan mihin muuallakin pystytään, niin Suomessa kuin ulkomailla. Tuntuu siltä, että joskus pystymme jopa parempaan. Menestymiseen vaaditaan kovaa työntekoa ja omistautumista, yhteen hiileen puhaltamista ja voimien yhdistämistä alueellisesti. Haluamme tarjota teille vain parasta. Tähän tarvitsemme yleisöämme, jonka vilpittömästä tuesta saammekin Kemissä nauttia. Konsertti on vuorovaikutusta ja yhdistää meitä kaiken hektisen maailmanmenon keskellä. Ollaan ylpeitä meidän osaamisestamme, konserttisalin molemmilla puoleilla.

Erkki Lasonpalo

Kemin kaupunginorkesterin INTENDENTIN TERVEHDYS

Arvoisat kuulijat!

Kevään ehdoton suursatsaus on Ilmari Kiannon samannimiseen romaaniin perustuva, Aulis Sallisen säveltämä ooppera Punainen viiva. Ooppera on ajankohtainen, koska sisällissodasta tulee kuluneeksi sata vuotta. Oopperan kantaesitys tapahtui neljäkymmentä vuotta sitten. Oopperan tuotanto on suuri ponnistus koko alueelta. Mielestäni alueellista yhteistyötä on syytä kehittää ja kulttuuri on kautta aikojen toiminut siltanrakentajana eri alueiden välillä. Olen iloinen siitä, että koko alue, kunnat ja yrittäjät ovat mukana suursatsauksessa.

Kemin kaupunginorkesterilla on pitkä taival takanaan. Kunnallistamisesta on tullut kuluneeksi viisikymmentä vuotta ja kohta voidaan juhlaa Soitannollisen seuran perustamisen yhdeksänkymmenvuotista taivalta. Orkesterin toiminta on muuttunut vuosien saatossa enemmän ja enemmän ammattimaisempaan suuntaan. Tänä päivänä Kemlin kaupunginorkesteri on merkittävä alueellinen toimija, joka tarjoaa omien konserttiansa ohella myös tilaisuuden kolmannen sektorin konserteille. Jousikvartetti on perustettu tehostamaan alueellista toimintaa ja kvartetin laadukas ja ammattimainen toiminta on saavuttanut alueella oman vankan jalansijansa. Kvartetin ensi kevään päättäjäisenä on tehtä toiminta-aikansa ensimmäinen levytys. Levytys tapahtuu keväällä 2018 Kemlinmaan Paanukirkossa ja levy julkaistaan Kemlin 150-vuotispäivänä 5.3.2019.

Kaupunginorkesterin lipunmyynti on alkanut sähköistyä kahdella tavalla. Kuulijoita Kemlin kaupunginorkesterilla ja Meri-Lapin jousikvartetilla on edelleen noin kymmenisentuhatta. Tämä johtuu siitä, että tänäkin vuonna Kesäriin aikaan oli kylmää ja konsertin aikana alkoi sataa. Tästä johtuen Kesäriä oli kuuntelemassa noin tuhatkunta kuulijaa, kun pari vuotta sitten hyvällä ilmalla kuulijoita oli yli kolme tuhatta. Lipunmyynti on sähköistynyt myös siten, että edullisempia nettilippuja on alkanut mennä yhä enemmän. Nettilipun voit ostaa vielä tunteja ennen konserttia, se on edullisempi eikä tarvitse jonottaa lippujonossa. Suosittelem.

Kiitämme kaikkia Kemlin kaupunginorkesterin sekä Meri-Lapin jousikvartetin kuulijoita yhteisistä hetkistä taiteen ja kulttuurin parissa. Samalla kiitämme kaikkia yhteistyötahoja, yhdessä voimme luoda kulttuuria, hyvinvointia ja elinvoimaa Meri-Lapin alueelle. Erityisen tärkeänä pidän sitä vapaaehtoisten kulttuurinystävien väsymätöntä työtä alueemme hyvinvoinnin hyväksi. Tämä on tärkeää, koska kulttuuri ei ole jotain etäistä jossain kaukana. Kulttuuri on osa hyvinvointiamme arjessa. Musiikki kuuluu kaikille meille.

Ville Mankkinen

KEMIN KULTTUURI-TAPAHTUMAT

Muutokset mahdollisia. Lisätietoja tapahtumista www.kemi.fi/tapahtumakalenteri.

KAHVIA, KIRJALLISUUTTA JA MUKAVAA YHDESSÄOLOA

- su 11.2. klo 12-15 Vinksin vonksin laskiaista, **mäenlaskua ja makkarapaistoa** Meripuiston mäessä, omat liukurit, laskurit ja makkarat mukaan, vapaa pääsy
- ke 14.2. klo 10-19 **Lempeä ja lämpöä** – ystävänäpäivän tapahtumat Kemin kulttuurikeskuksessa, vapaa pääsy
- to 15.2. klo 11-20 **Kiinalaisen uudenvuoden tapahtuma**, Kemin sarjakuvanäyttely
- su 18.2. klo 14 Kemin kotiseutu- ja museoyhdistys ry:n **80-vuotisjuhlat**, Pirtin Sali, vapaa pääsy
- ke 21.2. klo 16-19 Kansainvälisenä matkailuoppaan päivänä **tutustutaan** perin pohjaisesti **Kemin kaupungintaloon**. Vapaa pääsy.
- ti 27.2. – la 3.3. **Perinneviikko** Kemin kulttuurikeskuksessa, vapaa pääsy
- ke 28.2. **Kalevalan päivä** Kemin kulttuurikeskuksessa, vapaa pääsy
- ma 5.3. – la 10.3. **Talvilomaviikon vipinää** Kulttuurikeskuksessa: mm. Exit Library -pakopeli, Open End -pelimaraton, Kimbleturnaus, runkosarja a play offit, vapaa pääsy
- to 8.3. **Kansainvälinen naistenpäivä**, Kemin kulttuurikeskus, vapaa pääsy
- la 17.3. klo 12-16 **Koko perheen talvitapahtuma**, järj. Kemin seurakunta ja Karihaaran Karu Saarenotan leiri- ja kurssikeskuksessa (vapaa pääsy)
- la 31.3. klo 12-15 Vinksin vonksin peikkometsään. **Koko perheen peikkoretki** Kallinkankaalle. Kuljetus Meri-Lapin Matkailuoppaiden peikkoretelle lähtee Kulttuurikeskuksen edestä. Ilm. puh. 044 0451 156
- keskiviikkoisin klo 11 – 13 ja lauantaisin klo 12 – 14 **Kielikahvila**, kirjaston 2. kerros, vapaa pääsy
- joka kuun 1. torstai klo 17.30-19 **Novellikoukku**, kirjaston kotiseutuosa, vapaa pääsy

KURSSEJA

(Kaikki Kivalo-opiston kevään kurssit osoitteessa www.kivalo-opisto.fi)

- ti-ke 3.4.–18.4. klo 18-20.30 **Kaunis ja viihtyisä piha**
- la 14.4. klo 10-13 **Sormiruoka**
- perjantaisin 2.2.–20.4. klo 18-19 **Stressinpurkuharjoituksia** TRE –menetelmällä
- ke-la 21.4.–5.5. Innostu mosaiikista
- ma ja ke 18.4.–28.5. klo 17.15-20.30 **Say It In English**; Please!
- ti ja to 17.4.–29.5. klo 17.15-20.30 **Relationships To Life!**

LAPSILLE

- maanantaisin ja torstaisin klo 17.30-18.30 **lukukoirat**, kirjaston lastenosasto. Lukuaikojen varaus Lastenosaston tiskiltä tai puh. 040 142 9363.
- la 3.3. klo 16-17.15 Ti-Ti **Nalle 30 vuotta juhla** Ti-Ti Nalle ja hiihtomatka pohjoiseen, Sauvosali
- 29.3. asti "Kummitusjuttu", **Lasten ja nuorten valtakunnallinen sarjakuvakilpailu 2018**. Lisätiedot: Lastenkulttuurikeskus, puh. 0400 442 787
- 10.1.–30.5. keskiviikkoisin klo 10-12 **Avoin taidetoiminta** alle kouluikäisille, Lastenkulttuurikeskus, vapaa pääsy
- la 17.2. klo 12-15 **Nukkekotipaja** koko perheelle, Lastenkulttuurikeskus, vapaa pääsy
- ti 6.3. - la 10.3. klo 12-16 **Matka merellä -satuseikkailu** koko perheelle, Lastenkulttuurikeskus, vapaa pääsy
- la 24.3. klo 12-15 **Pääsiäispaja** koko perheelle, Lastenkulttuurikeskus, vapaa pääsy
- la 14.4. klo 12-15 **Muotoilupaja** koko perheelle, Lastenkulttuurikeskus, vapaa pääsy

NUORISOLLE

- **Puuhapaku**, maanantaisin klo 15-21 Kemikamarissa, tiistaisin klo 15-21 Karihaaran koululla, keskiviikkoisin klo 15-19 Kemin kirjastossa, torstaisin klo 16-21 Karihaaran koululla, perjantaisin ja lauantaisin klo 15-23 Argos/Sauvotalo.
- 2.3. - 11.3. **Hiihtolomaviikko** nuorisolle, nuorisotilat avoinna ma 5.3. - la 10.3. klo 16 – 24.
- pe 2.3.-la 3.3. **Yönuokku** Toimintakeskus Takitsulla
- la 24.3. **KemiINT ON ICE - tapahtuma** nuorille jäähallilla
- pe 30.3. – su 1.4. Nuorten **laskettelureissu** (7. luokkalaisista ylöspäin)

MUSIIKKIA

- ma 12.2. klo 18-19 Soi kunniaksi luojan **-kirkkokonsertti**, Kemin kirkko (Kemin seurakunta)

ma 5.3. – la 10.3.

Talviloma- viikon vipinää

Kulttuurikeskuksessa
mm. Exit Library -pakopeli,
Open End -pelimaraton,
Kimbleturnaus, runko-
sarja ja play offit

Pohjoismaisen
flamencon huippunimi
Katja Lundén Company
Flamencosauna
27.3.2018 klo 18

Tunteikasta flamencokulttuuria ja
suomalaista saunaa Kemin
kaupunginteatterin
lavalla

- ti 27.2. klo 19 **Sotilaan tarina**, Sauvosali (Kemin kaupunginorkesteri) (konserttiesittely kirjaston Stagella ma 26.2. klo 16)
- la 24.3. klo 19 **Punainen viiva**, Tervahalli (Kemin kaupunginorkesteri)
- ma 26.3. klo 19 **Punainen viiva**, Tervahalli
- ti 27.3. klo 19 **Punainen viiva**, Tervahalli (oopperan esittely kirjaston Stagella ma 19.3. klo 16)
- ke 28.3. klo 19 **Pääsiäiskonsertti**: Seitsemän sanaa ristillä, Paattionlehdon kappeli (Meri-Lapin jousikvartetti), (konserttiesittely kirjaston Stagella ma 26.3. klo 16)
- ti 13.2. ja ti 3.4. klo 18 Musiikkiopiston **oppilasilta**, Kemin kirjasto, vapaa pääsy
- ti 20.2. ja ti 20.3. ja ti 24.4. klo 19 Musiikkiopiston **oppilasilta**, Sointu-sali, vapaa pääsy
- pe 23.2. klo 16 bluegrass- ja kansanmusiikkiyhtye **Siniruoko**, Kemin kirjaston Stage, vapaa pääsy
- ma 26.2. klo 18 Milan Heiskasen, Tiina Hyvärin ja Sara Larikan **pianokonsertti**, Sointu-Sali, vapaa pääsy
- pe 16.3. klo 19 sveitsiläisen Gabriel Arnoldin **klassinen pianokonsertti**, Café Hertta
- to 19.4. klo 18 Meri-Lapin musiikkiopiston, Lapin musiikkiopiston ja Koillis-Lapin musiikkiopiston **yhteisen orkesterihankkeen konsertti**, Sauvosali, vapaa pääsy
- ke 25.4. klo 17.30 Kivalo-opiston lauluopiskelijoiden **Musiikkimatinea**, Kirjaston stage, vapaa pääsy
- ti 8.5. klo 18 Musiikkiopiston **puupuhaltajien kevätkonsertti** klo 19, Sointu-Sali, vapaa pääsy
- ti 22.5. klo 19 Musiikkiopiston lukuvuoden päätöskonsertti, Sauvosali, vapaa pääsy

NÄYTTELYITÄ

- **Kokoelmanäyttely** Meren ja joen kaupunki, historiallinen museo, vapaa pääsy
- **Kemin sarjakuvanäyttely**, Sauvotalo
- **Suomen kuninkaan kruunu ja yli 3000 koru- ja jalokiven kokoelma**, Jalokivigalleria
- **LumiLinna-näyttely**, Sisä-Sataman tullimakasiini
- 1.1.–31.3. **Kiinalaisen sarjakuvan näyttely**, Kemin sarjakuvanäyttely
- 19.1.–11.3. **Juurien neuvomaa** - Kuutti Lavonen, Heimo Suinto, Juhani Tuominen, Kemin taidemuseo, vapaa pääsy
- 23.1.–25.2. **Luontoa, uskontoa, outoja kansoja...** Koulutaulujen kiehtova maailmankuva, historiallinen museo, vapaa pääsy
- 27.1.–14.4. lauantaisin klo 12-15 **Meri-Lapin Matkailuoppaat ry esittelevät Kemin kirkkoa**, vapaa pääsy.
- 1.2.–31.3. **Hjalmar Löfving** -näyttely. Kemin sarjakuvanäyttely
- 27.2.–4.3. **Perinnenäyttely**, Kulttuurikeskuksen aula, vapaa pääsy
- 7.3.–29.3. Puhaduksia ja pohjakosketuksia - **Taina Rönkön taidenäyttely**, historiallinen museo, vapaa pääsy
- 5.4.–29.4. Valoon! **Tornion Kuvataideseuran jäsenten yhteisnäyttely**, historiallinen museo, vapaa pääsy
- 16.3.–6.5. **Raisa Raekallio & Misha del Val**, Kemin taidemuseo, vapaa pääsy
- 4.5.–27.5. **Pensselin Piika?** - Vain mielikuvitus ja raamit rajana - **Sirkka Raikamon taidenäyttely**, historiallinen museo, vapaa pääsy
- 11.5.–27.5. **Koululaisten kevätinäyttely**, Kemin taidemuseo, vapaa pääsy

TEATTERIA JA TANSSIA

(kts. Kemin kaupunginteatterin koko esityskalenteri www.keminteatteri.com)
Kevään ensi-illat ja vierailuesitykset

- la 17.2. klo 19 **Kylmä murha**
- la 17.3. klo 14 **Outo homo**
- la 24.3. klo 18 **Cityketun seikkailuja**
- ti 27.3. klo 18 **Flamencosauna**
- pe 6.4. klo 19, la 7.4. klo 14, pe 27.4. klo 19, la 28.4. klo 14, la 28.4. klo 19 **Avioliitto on ikuista**
- ke 11.4. klo 19 **Ainon aito mä**
- to 19.4. – pe 20.4. **Meri-Lapin nuorisoteatterifestivaali**
- ma 7.5. klo 18 Kivalo-opiston tanssinopiskelijoiden **Tanssinäytös**, Kemin teatteri

URHEILUTAPAHTUMIA

- la 10.2.-su 11.2. klo 10 **KemTU-uinnit**, Kemin uimahalli, vapaa pääsy
- su 18.2. klo 16-18 **Futsal-Liiga**, FC Kemi – PP-70, Tervahalli
- la 10.3. klo 14-16 **Suomen Cup**: PS Kemi – AC Oulu, Junkohalli

RUMA KEMI POIKII MUUTOSTA

Suunnittelupäällikkö Jani Hiltunen kertoo, että Ruma Kemi -kysely toi esiin paljon rakennuksia, jotka ovat jo iäkkäitä ja hieman ränsistyneitä. En välttämättä itse olisi kaikkien kohdalla purkutuomion kannalla. Osa voisi pelastua pienemmälläkin siistinnällä. Kaupunki onkin jo ryhtynyt toimiin, Hiltunen tietää.

Kemin kaupunki järjesti kaupunkilaisilleen mahdollisuuden kommentoida kaupungin rumimpia kohtia sähköpostitse Ruma Kemi -kyselyn muodossa. Palautetta tuli runsaasti ja idean isänäkin tunnettu suunnittelupäällikkö Jani Hiltunen kertoo, että ne keskittyivät selkeästi tietyille alueille.

- Eniten ääniä sai yksityinen kiinteistö. Kiinnostavinta kaupunkisuunnittelut näkökannasta oli kuitenkin ns. julkiset kohteet, joihin kaupungin on helpompi nopeallakin aikataululla tehdä parannuksia.

Urheilukentän aita luonnehdittiin ympäristöön sopimattomaksi ja huonokuntoiseksi. Linja-autoasema ympäristöineen oli hyvänä kakkosena. Myös Pajarinrannan eli yhteiskoulun alue nousi kärkihahnoihin.

- Yllätyksenä taas tulivat Täikön tori ja kävelykatu, Hiltunen nauhahtaa.

Rovaniemeltä Kemissä työskentelevän miehen silmiin oli toki pistänyt monta niin kaunista kuin rumaakin paikkaa uudessa työkaupungissa Kemissä, mutta palautusta hän ei osannut niihin lukea.

Rumasta kauniiksi

Kyselyn myötä kaupungilla on ryhdytty tuumasta toimeen. Urheilukentän aidan korjaukseen on tehty suunnitelmat ja se korvataan uudella aidalla tulevana kesänä.

- Kyse on valtakunnallisesti merkittävästä rakennetusta kulttuuriympäristöstä, joten visuaalinen ilme ei muutu moderniksi vaan aidan täytyy keskustella muun rakennuskannan kanssa. Kaikki tehdään siinä siis vanhaa kunnioittaen, Hiltunen tietää.

Yhteiskoulun alueella on vireillä asemakaavan muutos. Vaikka palautteesta kävi ilmi, että osa toivoi koulun purkua, pyöritellään myös sen säästämistä vaihtoehto-

na. Uusi päiväkotitalo alueelle on jo päätetty tehdä. Alueelle on kaavailtu tilaa matkailutoimijoille, joten koulu ei välttämättä näytäkään enää rumalta, jos siihen tulee ympäristöön enemmän täytettä.

Myös Täikön torille ja kävelykadulle suunnitellaan kasvojen kohotusta.

- Ruma Kemi -palautteesta ei aivan käynyt ilmi, että mikä siinä on vikana. Onko se epämiellyttävä, epäviihtyisä, oikeasti ruma vai vain epäkäytännöllinen? Mitä voisimme tehdä, jotta se muuttuisi Kaunis Kemi -tyyppiseksi, Hiltunen pohtii.

Hän sanoo, että hänen sähköpostinsa on aina auki lisäinformaatiota varten. Ideoita ja täsmennyksiä saa lähettää.

- Kaupungilla ymmärretään kyllä, että sen viihtyisyys toisi myös paremmat puitteet elinkeinoelämälle sen ympärillä. Vuonna 2019 on Kemin 150-vuotisjuhla. Josko silloin voitaisiin lanseerata jotain sen suhteen, Hiltunen miettii.

Palautteesta kävi ilmi myös se, että kyse on todellakin makuasioista.

- Kauneus on katsojan silmässä. Osa kohteista keuhuttiin kauniina ja sitten sama saattoi olla toisen mielestä ruminta ikinä. Mutta esimerkiksi linja-autoasema, eihän se tietenkään mikään Olavinlinna ole. Uskallan kuitenkin miettiä, että olisiko se ympäristö kuitenkin se oikeasti ruma asia ja tämä kohdistuu rakennukseen. Aikoinaan kun se rakennettiin, ei se näyttänyt mustavalkokuvissa yhtään niin pahalta, kun ympärillä oli nurmikenttiä.

Linja-autoaseman ehostukseen on kysytty apua Kemin lukiolta. Aika näyttää miten se muuttuu ja mihin nuorten luovuus pystyy. Esimerkiksi kevyet rakenteet sen ympärille voisivat olla toimiva vaihtoehto.

Teksti ja kuva Janca Karasti

Ei metodivihreyttä, vaan VIISAITA PIENIÄ ARJEN TEKOJA JA VALINTOJA

Ensi vuonna 150 vuotta täyttävä Kemlin kaupunki rakentaa tulevaisuutensa kestävän kehityksen ehdoilla.

Nuoret sukupolvet ovat hyvin ympäristötietoisia ja kiinnostavat paljon huomiota siihen, miten heidän elämäntapansa vaikuttaa koko maapallon tulevaisuuteen. Myös kaupungin on kehitettävä toimintojaan niin, että tämän päivän nuoret voivat elää kotiseudullaan ja rakentaa tulevaisuuttaan sopusoinnussa ympäristönsä ja omatuntonsa kanssa.

”Nuoret työntekijät kyseensalaistavat herkästi meidän totutuja tapojamme tehdä työtä. Ensimmäisten asioiden joukossa heitä kiinnostaa, miten työpaikalla on jätteiden lajittelu ja materiaalien kierrätys hoidettu ja millä tavalla työpaikan käyttämä energia tuotetaan. Näihin asioihin meidän pitää pystyä kiinnittämään huomiota ja muuttaa käytäntöjämme ympäristön kannalta paremmiksi”, kansliajohtaja Jukka Vilén sanoo.

Kaupungin uusi vuoden 2017 joulukuussa hyväksytty ympäristölinjaus perustuu YK:n kestävän kehityksen tavoiteohjelmaan eli Agenda 2030:een. Vuonna 2016 voimaan tullut sopimus tähtää kestäväan kehitykseen, jossa ympäristö, talous ja ihminen otetaan huomioon tasavertaisesti.

Raha ei ratkaise kaikkea

Kaupungin toimintoja pidetään yllä ja kehitetään käytettävissä olevan budjetin mukaisesti. Uuden, ympäristöystävällisemmän teknologian käyttöönottoa on jarruttanut näihin aikoihin asti kalliit hankintakustannukset, mutta pitämällä aikavälillä kestävät ratkaisut voivat tuoda jopa säästöjä.

”Kemin kaupungilla on tällä hetkellä käytössään aika paljon fossiililla polttoaineilla toimivia ajoneuvoja, jotka voitaisiin korvata vähitellen sähköllä tai vaikka biopolttoaineella toimivilla autoil-

la ja koneilla. Kerralla kaikkia ei ole varaa uusia, mutta sitä mukaa, kun kalusto vanhenee, korvaavan kulkuneuvon hankinnassa pitää pyrkiä pienempiin päästöihin ja vähäisempään energian kuluutukseen. Pitkällä aikavälillä muutos voi olla myös taloudellisesti kannattavaa, kuten esimerkiksi nykyisten katujen korvaaminen LED-tekniikalla”, suunnittelupäällikkö Jani Hiltunen perustelee.

Liikenteen ohella kaupunki tarvitsee runsaasti energiaa myös toimiltojen ja julkisten rakennusten lämmittämiseen. Siihenkin kehitetty teknologia tarjoaa jatkuvasti ympäristön kannalta aiempaa parempia vaihtoehtoja.

”Aurinkopaneelit sopivat hyvin uimahallin energialähteeksi. Myös tuulivoimaa voitaisiin tulevaisuudessa hyödyntää nykyistä tehokkaammin, tuulistahan ei Kemissä ole yleensä puutetta, Hiltunen toteaa.

Kaupunki, jossa on mukava jaloitella

Kemillä on vakaa aikomus astua eturiviin ekologisesti kestävien kaupunkien joukosta. Se edellyttää paljon muutakin, kuin teknisiä ratkaisuja.

”Meidän pitää suunnitella ja toteuttaa sellaisia ratkaisuja, jotka tekevät ympäristöä säästävästä valinnoista helppoja. Kaupungin keskustaa olisi kehitettävä niin, että siellä on mukava liikkua jalkaisin tai pyöräillen. Houkutusta lisäksi, jos palvelut, kaupat ja kahvilat löytyisivät toistensa läheltä ja ostokset voisi tehdä samalta alueelta. Keskustan läheisyyteen pitäisi olla helppo tulla ja autolle löytyä parkkipaikka kohtuullisella etäisyydeltä”, Hiltunen visioi.

Pelkät liikennejärjestelyt eivät riitä saamaan kaupunkilaisia kaduille ulkoilemaan. Suunnittelupäällikön silmissä 150-vuotias Vihreä Kemi näyttää oikeasti vih-

ISO 14001

Maailman tunnetuin ympäristöjärjestelmämalli, joka auttaa organisaatioita sekä parantamaan ympäristönsuojelunsa tasoa että osoittamaan ympäristöasioidensa hyvää hoitoa.

Ympäristöjärjestelmässä organisaatio

- sitoutuu ympäristönsuojelun tasonsa jatkuvaan parantamiseen
- tunnistaa tuotteidensa, toimintojensa ja palveluidensa ympäristövaikutukset
- selvittää lakisääteiset velvoitteensa ja huolehtii niiden täyttämisestä

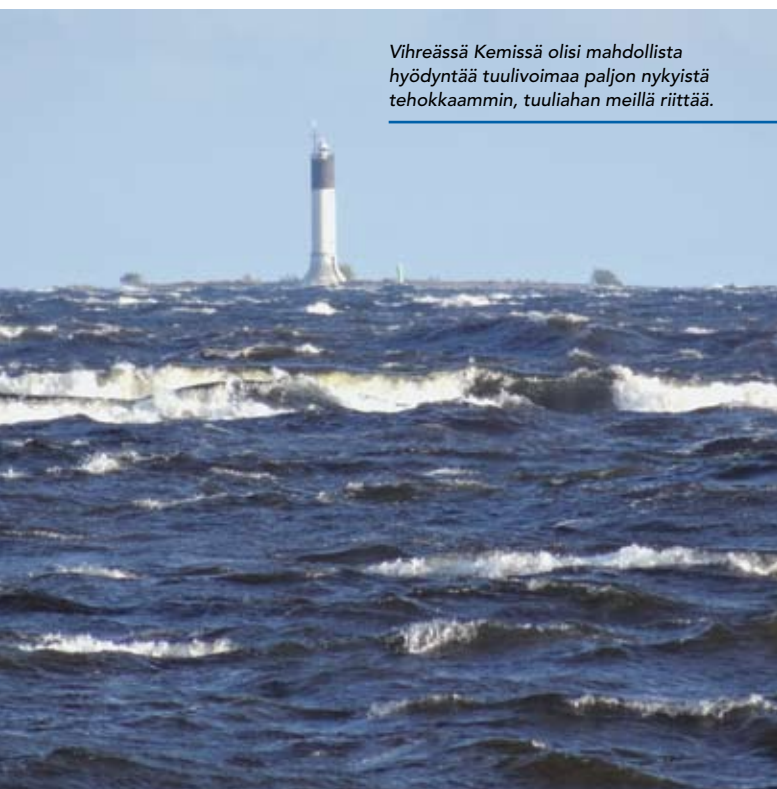
- asettaa ympäristötavoitteet ja seuraa niiden toteutumista
- varaa resurssit
- ylläpitää henkilöstön osaamista
- ohjaa prosesseja ja toimintoja
- varautuu ympäristöriskeihin ja onnettomuustilanteisiin
- tarkkailee ja seuraa ympäristövaikutuksia
- ennaltaehkäisee ympäristövahinkoja ja estää niiden toistumisen
- ylläpitää hyviä ympäristökäytäntöjä
- arvioi toimintansa tuloksia ja parantaa toimintaansa.

Lähde: Suomen Standardisoimisliitto SFS ry

Ensi vuonna 150 vuotta täyttävän Kemijärven asemakaavassa on alusta saakka ollut paljon viheralueita ja puistokatuja lisäämässä paloturvallisuutta. Nyt niiden päätehtävänä on parantaa ilman laatua ja viihtyisyyttä.

Vihreässä Kemissä olisi mahdollista hyödyntää tuulivoimaa paljon nykyistä tehokkaammin, tuuliahhan meillä riittää.

reältä, viettelevältä ja vireältä.

”Viheralueet ja istutukset parantavat ilman laatua ja tekevät kaupungista viihtyisän ja vetovoimaisen. Uudet ajoneuvot ovat niin hiljaisia, että keskikaupungillakin voi kuunnella linnun laulua”, Hiltunen ennustaa.

Tavoitteena ympäristösertifikaatti ensimmäisenä suomalaisena kaupunkina

Kestävä kehitys edellyttää myös kaupungin organisaatioiden sisäisten toimintojen läpikäyntiä ja uudelleen arviointia ympäristönäkökulmasta. Tarkasteltavaksi otetaan kaikki kaupungin ylläpitämät toiminnot toimistoista kaduille ja päiväkodeista puistikkoihin.

Eri alojen asiantuntijoista koottu monialainen ohjausryhmä ja palokattavan projektityöntekijä kanssa käyvät läpi kaupungin ylläpitämät palvelut ja tehtävät, etsivät ja kehittävät niihin parhaat käytännöt,

joista monistetaan kaupungin ympäristöhallintajärjestelmä. Sille on tarkoitus hakea ISO 14001 -sertifikaattia vuoden 2019 aikana.

”Kaupungin pitää itse näyttää omista toiminnoistaan esimerkkiä asukkailleen”, Jani Hiltunen toteaa.

”Teollisuudessa ympäristöjärjestelmät ovat olleet käytössä pitkään, mutta kaupungeista Kemi on varmasti ensimmäisiä. Näissä asioissa on hyvä edetä ripeästi, uusi kestävä kehityksen toimintamalli tarjoaa seutukunnan yrityksille aivan uusia liiketoimintamahdollisuuksia joita emme nyt vielä edes osaa nimetäkään”, Jukka Vilén sanoo.

Teksti Mainostoimisto Reklami
Kuvat Janica Karasti, Pentti Korpela

Vehreä Kemi

Avopalveluohjaaja Kaija Rautio
kotikäynnillä Toini Pennasen luona.

OHJAUSTA JA NEUVONTAA IKÄIHMISELLE

kotona asumisen tueksi

Teksti ja kuva Taina Alajärvi

Keskustan palvelukeskukseen on kokoonnutunut joukko ammatitaitoisia moniosaajia. Heidän hallussaan on tieto kotihoidon, kuljetuspalvelun, omaishoidontuen, palveluasumisen, palvelusetelin ja vanhussosiaalityön asioista sekä järjestöjen ja yksityisen sektorin tarjoamista palveluista. He ohjaavat neuvontanumeroon soittaneen henkilön oikeaan paikkaan. Marianne Greus, Pirjo Hiukka, Sinikka Jokelainen, Johanna Majamäki, Marja Palmgren ja Kaija Rautio ovat työssä vuonna 2017 aloittaneessa keskitetyn palvelutarpeen arviointiyksikössä.

Palveluneuvonnan numerossa (016) 259 552 vastataan arkisin

kello 9–13, jonka jälkeen alkaa esiin tulleiden tilanteiden selvittely, palveluiden järjestäminen, kotikäyntien sopiminen, puhelinajalla tulleiden yhteydenottojen kirjaaminen ja päätösten tekeminen.

Laaja-alainen, kokonaisvaltaisen palvelutarpeen arviointi tehdään asiakkaan luo tehtävällä kotikäynnillä. Muissa asioissa tai esimerkiksi lomakkeiden tai hakemusten täyttöpäivä voit saada Kemikammarista os. Keskuspuistokatu 1, Kemi tai voit varata tapaamisajan työntekijälle Sauvosaaressa palvelukeskukseen os. Sauvosaaressa, Kemi.

Mikäli sinulla on huoli naapurista asuvasta ikäihmisestä ja hänen voimistaan, voit ottaa yhteyttä kes-

kitettyyn palvelutarpeen arviointiin. Yhteydenoton voi tehdä myös sähköisesti www.virtu.fi:ssä.

Myös hankkeen kautta apua

Toimiva kotihoito Lappiin -hankkeessa kokeillaan Länsi-Pohjan Seniorineuvontaa pilottina, joka aloitti lokakuussa 2017 ja jatkaa toukokuun 2018 loppuun asti. Koikeilussa tarjotaan erilaisia vaihtoehtoja yhteydenottoa varten: puhelimitse (016) 4691 555 arkisin klo 9–13, verkkoneuvonnan kautta ja chat-palvelussa: <http://www.sosiaalikalleg.fi/virtu.fi/alueelliset/seniorineuvonta>. Lisäinfoa ja linkit palveluun löydät verkkosivul-

ta: <http://www.kemi.fi/palvelut/sosiaalipalvelut-2/lansi-pohjan-seniorineuvonta/>

Mikä nimeksi www.sivulle/ palvelulle?

Mitä sanaa sinä käyttäisit silloin, kun etsit tietoa Kemian kaupungin internet-sivulta ikäihmisen palveluista / uuden palvelun hakemisesta ikäihmiselle ja sen semmoisesta.

”Keskitetty palvelutarpeen arviointi” on hieno nimi, mutta löytyisikö parempaa? Nimiehdotukset sähköpostilla os. taina.alajarvi@kemi.fi.

Ikäihmisten Keskitetty
palvelutarpeen arviointi
arkisin klo 9 - 13
puh. 016 259 552

TÖISSÄ KEMISSÄ

Hoituisiko terveysongelmasi LYHYTPOLILLA?

Sairaanhoitaja Katja Savolainen ja lääkäri Hanna Stark-Heikkinen työskentelevät mielellään lyhytpolilla.

Matalan kynnyksen hoitomalli

Kemin kaupungin terveysaseman yhteydessä on vuoden verran toiminut lyhytpoli, joka on terveydenhuollon palveluvalikoimaa täydentämään kehitetty sairaanhoitajavetoinen toimintamalli. Palvelulle on ollut selvä tilaus ja toiminta onkin lähtenyt sujuvasti käyntiin.

Lyhytpolilla kartoitetaan asiakkaan hoidontarve ja käsitellään kiireettömiä terveysongelmia joko hoitamalla ne heti tai aloittamalla selvittely tai jatkohoittoon ohjaus. Lyhytpolille tullaan ilman ennakkoilavaa yhteydenottoa. Hoitaja ottaa potilaat vastaan tulorjestyksessä ja lääkäri tulee mukaan vastaanottotilanteeseen tarvittaessa. Lyhytpolilla työskentelee päivän aikana kaksi sairaanhoitajaa ja yksi lääkäri.

Lääkäri Hanna Stark-Heikkinen on ollut mukana lyhytpolin toiminnassa sen perustamisesta lähtien. Sairaanhoitaja Katja Savolainen puolestaan liittyi tiimiin lokakuussa 2017.

Kemiläiset ovat melko hyvin tietoisia tästä palvelusta.

- Lyhytpolilla käy viikossa keskimäärin 160 asiakasta, kertoo Katja Savolainen.

Jonotusajat kohtuullisia

Jonot ovat pysyneet kohtuullisena ja niiden pituutta tarkkaillaan. Jonotusaika vaihtelee kymmenestä minuutista pariin tuntiin. Jos potilaita on jonossa niin paljon, että enempää ei päivän aikana ehditä hoitaa, jono suljetaan siltä päivältä. Sekä jonon pituus että sen mahdollinen sulkeminen ovat nähtävissä lyhytpolin nettisivulla. Asiakkailta kerätty palaute on ollut pääasiassa positiivista, negatiivinen palaute liittyy yleensä juuri jonotukseen.

- Ennen lyhytpolille lähtöä kannattaa tarkistaa jonotilanne netistä ja jos terveysongelma ei ole kovin kiireinen, harkita käynnin siirtämistä hiljaisempaan ajankohtaan, Katja Savolainen suosittelee.

Ellei asiakas varmasti tiedä terveysongelmansa olevan päivystyshoitoa vaativa, opastetaan joko

soittamaan terveyskeskuksen hoidonarviointiin tai saapumaan lyhytpolille.

- Paitsi jos asiakas epäilee sairastavansa influenssaa, silloin lyhytpolille ei saa tulla tartuntavaaran vuoksi, vaan ohjeita voi kysyä

tarvittaessa ensin puhelimitse terveysaseman hoidontarpeen arviosta, muistuttaa Hanna Stark-Heikkinen.

Sekä Savolaisen että Stark-Heikkinen mielestä työskentely lyhytpolilla on mielenkiintoista. Päivät ovat kiireisiä ja vaihtelevia. Asiakasmäärät vaihtelevat – maanantait ja kellonajat 10-13 ovat yleensä ruuhkaisimpia. Koska lyhytpolille tulevien asiakkaiden vaivat eivät yleensä ole kiireellistä hoitoa vaativia, myös ulkoiset tekijät, vaikkapa sää, näkyvät asiakasmäärissä.

- Tuulisella sadesäällä tai aurinkoisena hellepäivänä täällä on todennäköisesti hiljaisempaa, nauhaa Stark-Heikkinen.

Toimintamalli on uusi ja sitä kehitetään koko ajan. Henkilökunnan jatkuva koulutus on toiminnan sujumisen ja kehittymisen kannalta olennaista. Erityisesti tilajärjestelyt kaipaavat päivittämistä, koska tiloja ei ole alun perin suunniteltu tällaiseen toimintamalliin. Toiminnan kehittämiseen kerätään palautetta ja ideoita sekä henkilökunnalta että asiakkailta.

Palvelumallin ehdottomasti parhaina puolina sekä Stark-Heikkinen että Savolainen näkevät sen, että asiakas pääsee nopeasti arvioon. Lyhytpolin työntekijöiden kannalta parasta on, että palvelumallia ja siten työtään pääsee itse kehittämään. Työ on innostavaa ja mielekästä. On kiva tulla töihin.

Teksti ja kuva Eija Kinnunen

LYHYTPOLILLA HOIDETTAVAT ASIAT

- Hoidontarpeen arvio paikan päällä
 - Pienten terveysongelmien hoito
 - Monimutkaisempien terveysongelmien selvittelyn aloitus ja ohjaus jatkohoitoon
 - Uusi kiireetön terveysongelma, jos ei hoitosuhdetta ennestään
 - Uusi kiireellinen terveysongelma
esim. pitkittynyt flunssa, poskiontelovaivat, silmäoireet jne.
 - Lyhyet sairaus- ja hoitolomat
- Lyhytpolilla ei hoideta alle 2 kk ikäisiä vauvoja.

Avoinna ma-to klo 8.00-15.00 ja pe klo 8.00-14.00
Sijainti Sauvosaaren terveysasemalla, Kauppakatu 22
<http://www.kemi.fi/palvelut/terveyspalvelut/pikapoli/>

Kemin oma logo
LILLI-hankkeelle

Teksti varhaiskasvatusjohtaja Kaisa Rauvala ja suunnittelija Sinikka Himola Kuvat Kaisa Rauvala ja Pond5

LIKKUEN, LEIKKIEN, ILOISESTI OPPIEN

Opetushallitus on myöntänyt Kemin varhaiskasvatukselle hankerahoituksen varhaiskasvatuksen oppimisympäristöjen kehittämiseen vuosille 2017-2019. Hankerahoitusta haettiin valtakunnan tasolla 63:lle hankkeelle, joista myönteisen päätöksen saivat 19 hanketta.

Hankkeen tavoitteena on edistää ja kehittää oppimisympäristöjä, jotka tukevat varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaista toimintakulttuuria. Ensimmäisessä on otettu huomioon lasten osallisuus ja sosiaalisten taitojen kehittyminen sekä hyvinvointi, turvallisuus ja kestävä elämäntapa. Hankkeessa suunnitellaan, kehitetään, arvioidaan ja toimeenpannaan pedagogispainotteista varhaiskasvatusta ja jaetaan hyviä käytänteitä. Varhaiskasvatustien osaamista vahvistetaan työn ja koelun kautta.

Varhaiskasvatuksen henkilöstö on suunnitellut Kemin hankerahan käyttöä, joissa lapset ovat vahvasti osallisia ja aktiivisia toimijoita erilaisissa tilanteissa. Sen pohjalta keskiöön ovat nousseet seuraavat painopisteet:

1. Kehittää varhaiskasvatuksen oppimisympäristöjä leikkiä ja lasten omaa aktiivisuutta ja hyvinvointia tukevaksi.
2. Kehittää aikuisen aktiivista ja sensitiivistä roolia leikissä.
3. Vahvistaa päiväkotien henkilö-

kunnan kehittämisosaamista draama- ja työpajatoiminta, monipuoliset pedagogiset työtavat => sosiaaliset- ja emotionaaliset taidot ja ilmaisu, projektityöskentely

4. Tukea leikin arvostuksen vahvistamista, myös kodeissa, innostava ja osallistava toimintakulttuuri ja oppimisympäristöt. Pienryhmätyöskentely, leikkien sujuminen, sosiaalisuus, vuorovaikutus- ja tunnetaidot, kuvataite, viittomat, osallisuus, oppiminen, kestävä elämäntapa roolileikit, pitkä-

kestoinen leikki, eri teatterimuodot (pöytä-, varjo-, nukke-, draama/ ilmaisu, liikunta, musiikki

5. Pedagogiset keskustelut, suunnittelu, toteutus, dokumentointi, koulutus, tutor-toiminta digitaalinen dokumentointi leikissä, tutkimisessa, liikunnassa, ilmaisussa, arkiaskareissa, tiedon tallentamisessa
6. Arviointitiedon hyödyntäminen kehittämisessä

Yhteistyössä Kivalo-opiston kanssa on käynnistymässä projektityöskentelyä seuraavista aihealueista: draama; tunnekasvatus- ja kaveritaidot, musiikki; nukketatteri ja tanssi, dokumentointi ja digitaaliset taidot; keramiikka, puutyöt ja tiedekeskus sekä liikunta ja luonto. Kemian varhaiskasvatuksen Facebook-sivustolle päivitetään kuvia ja sanoja myös tähän hankkeeseen liittyviä tapahtumia.

KOLUMNI

Suunnittelupäällikkö
Jani Hiltunen

KESTÄVÄ JA VIHREÄ KEMI

Kemin kaupunki on hyväksynyt YK:n kestävän kehityksen tavoiteohjelman (Agenda 2030) osaksi kaupungin tulevaa toimintakulttuuria. Tavoiteohjelmassa on yhteensä 17 kestävää kehitystä tukevaa ja edistävää teemaa. Kaupunkisuunnittelun näkökulmasta tavoite, jolla pyritään takaamaan turvalliset ja kestävät kaupungit sekä yhdyskunnat, on keskeisin suunnittelua ohjaava suunta. Kaupunkisuunnittelussa tulee siten edistää muun muassa kestävää kaupungistumista ja lisätä mahdollisuuksia kaupunkilaisille osallistamaan suunnitteluun. Yleisen tason tavoitteiden tulkinta Kemian toimintaympäristössä ei ole yksiselitteistä, mutta näkökulmani mukaan keskiössä tulee olla kaupunkilaisten mukaanotto kaupungin kehitys- ja suunnittelutyöhön sekä tavoitella varmin askelin kestävästi kehittyvää Kemiä. Kestävän kehityksen tiellä tulisi panostaa kaupungin vetovoimaisuuteen ja viihtyvyyteen sekä korostaa ja olla ylpeitä lapin mittakaavassa lähes ainutlaatuisesta kulttuuriympäristöstä. Sanotaanhan lapin leivän isän olevan puuteollisuudessa, jonka lappilainen jalostusteollisuuden historiallinen keskittymä sijait-

see Kemissä. Viihtyvyyden edistämiseksi ja kulttuurihistorian vaalimisella voitaneen parantaa yhteisnautuvuutta sekä lisätä kaupunkilaisten hyvinvointia ja oikein toteutettuna myös liiketoiminnallisia edellytyksiä.

Agenda 2030 teemojen mukaisesti kaupungistumista tulee edistää, mikä Kemian näkökulmasta tukee tavoitetta kasvavasta ja kehittyvästä kaupunkikeskuksesta. Kestävän kasvun ja kehityksen tavoitteiden toteutumiseksi tulee erityisesti keskittyä kaupunkirakenteen tiivistämiseen sekä kevyen- ja julkisen liikenteen edellytysten parantamiseen. Kemi on laajuudeltaan varsin maltillinen, joka hyvin mahdollistaa tiivistyvän, luonnonvarojen kannalta kestävän sekä taloutta edistävän ja elinvoimaisuutta lisäävän kehityksen.

Entiset opitut ja hyväksi tunnetut lainalaisuudet eivät välttämättä pysyvästi päde muuttuvassa ja kehittyvässä maailmassa, joten Keminkin tulee kehittyäkseen olla jatkuvan muutoksen polulla. Olkaamme siis innostunut ja innovatiivinen sekä yhdessä tuumin kehittyvä Lounais-Lapin kestävä ja vihreä keskus.

KEMI

meri, saaret, rannat ja joki

YHTEISYRITYS TURVAA KATTAVAN TERVEYDENHUOLLON

Teksti ja kuvat Mainostoimisto Reklaami

Meri-Lapin kunnat ja Kemian kaupunki niiden mukana päättivät viime syksynä perustaa yhteisyrityksen Mehiläinen Terveyspalvelut Oy:n kanssa ja siirtää suuren osan Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin tehtävistä yhteisyrityksen hoidettaviksi 15 vuoden ajaksi kesäkuun ensimmäisestä päivästä alkaen. Ratkaisulla halutaan varmistaa lain edellyttämien palveluiden tasavertainen saatavuus Meri-Lapin alueella.

”Julaisuudessa on puhuttu sairaalan pelastamisesta, mutta oikeasti kysymys on nimenomaan palveluiden ja erikoissairaanhoidon turvaamisesta Meri-Lapin

asukkaille”, Mehiläisen Länsi-Pohjan toimintoista vastaava liiketoimintajohtaja Lasse Männistö täsmentää.

”Ulkoistuksen uhkat on tehty moneen kertaan selviksi. Nyt pitää keskittyä sen tuomiin mahdollisuuksiin” Meri-Lapin sote-projektia johtava Keminmaan perusturvajohtaja Seija Parviainen painottaa.

”Yhteistyö maakunnan tasolla toimii paremmin kuin julkisuus on antanut ymmärtää. Pystymme istumaan samojen pöytien ääressä ja keskustelemaan asioista hyvässä yhteisymmärryksessä”, johtajaylilääkäri Paavo Uusimaa vakuuttaa.

Suomalaista sote-historiaa

Yhteisyritys ottaa vastuulleen sosiaali- ja perusterveyshuollon sekä erikoissairaanhoidon Meri-Lapin alueella näillä näkymin kesäkuun alusta lukien. Ne tehtävät, jotka eivät siirry yhteisyritykselle, siirtyvät Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin laajennetulle kuntayhtymälle. Näin käy esimerkiksi neuvolatoiminnoille, mielenterveys- ja päihdetyölle.

”Kyseessä on Suomen sote-historian suurin ulkoistus ja Mehiläisellekin valtava investointi, johon yritys panostaa todella paljon. Lähdemme tekemään tosissamme työtä tämän alueen ihmisten hyväksi”, Lasse Männistö toteaa.

Ulkoisesti yhteisyrityksen tuoma muutos ei välttämättä näy heti. Länskä säilyy Länskänä ainakin puhekielessä.

”Ideana tässä on se, että Meri-Lapin asukkaat saavat tarvitsemansa palvelut läheltä ja laadukaina. Hallinnolliset kuviot ovat toisarvoisia, asiakkaat ovat ehdottomasti ykkössijalla”, Paavo Uusimaa korostaa.

Henkilöstö toteuttaa muutoksen

Kunnat saavat sopimuksen mukaan yhteisyrityksessä merkittävän vaikutus- ja päätösvalan. Mehiläisen odotetaan tuovan yhteisyrityk-

KEMI

vankkumaton
usko tulevaan

Länsi-Pohjan sote-yhteisyritykseen siirtyy yli 700 henkilöä. Virat muuttuvat työsuhteiksi, mutta asiakkaiden hoitamista jatketaan nykyisillä ehdoilla.

ASIAKKAAN VALINTA ON ANSAITTAVA

”Käynnistyvässä suuressa sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottamisen muutoksessa pyritään sovittamaan terveydenhuollon työnjako niin, että se palvelee alueen asukkaita mahdollisimman hyvin”, Kemin terveydenhuollon johtaja Outi Kääriäinen sanoo.

”Muutoksella tavoitellaan joustavia ja kustannustehokkaita palveluita, ja pinta-alaltaan pienessä kompaktissa Kemissä, palvelut tulevat olemaan jatkossakin hyvin tarjolla”, Kääriäinen toteaa.

”Kun tulevaisuudessa valinnanvapaus lisääntyy ja asiakkaalla on raha tai palveluseteli kourassa, hän voi itse valita, mihin sen käyttää. Meidän on pystyttävä toimimaan niin laadukkaasti, että olemme asiakkaiden ensisijainen vaihtoehto. Meidän on myös pidettävä huoli, että kaupunkilaiset tietävät, mistä palveluita voi ja kannattaa hakea”, Outi Kääriäinen toteaa.

”Meidän pitää toimia siten, että asiakas tulee meille siksi, että hän on valinnut meidät, eikä siksi, ettei hänellä ole muita vaihtoehtoja. Varmasti jokainen sosiaali- ja terveydenhuollon alalle tuleva haluaa oikeasti auttaa muita ihmisiä. Oman osaamisensa markkinointi on monelle heistä vierasta. Uudessa mallissa se on tärkeää ja sitä pitää opetella”, Outi Kääriäinen sanoo.

Muutoksesta huolimatta kaupungille jää iso rooli hyvinvoinnin edistämisessä ja ylläpitämisessä. Myös maakunnan sisäinen yhteistyö ja sen toimivuus korostuu.

Vaikka valinnanvapausmalli on todella laaja, maakunnalla on kuitenkin mahdollisuus tarkkailla toiminnan laatua. Maakunta voi varmistaa, että palveluntuottajat toimivat yhteiskunnan kannalta tehokkaasti eli eivät käytä järjestelmää hyväkseen yli- tai alimitoitamalla palveluitaan.

”Olemme muutoksessa mukana avoimin mielin”, Kemin terveydenhuollon johtaja Outi Kääriäinen sanoo.

seen liiketaloudellista osaamistaan, asiakaslähtöisyyttä ja muutosvoimaa. Suurimman työn tekee kuitenkin sairaanhoitopiirin henkilöstö, joka jatkaa uudessa yrityksessä nykyisillä työehdoillaan.

”Meillä on erittäin ammattitaitoinen ja pätevä henkilökunta, joka muutoksen käytännössä toteuttaa. Heillä on mahdollisuus omalla työllään osoittaa, että yhteisyritys tarjoaa alueen asukkaille parhaan vaihtoehdon”, Seija Parviainen sanoo.

”Toimintakulttuuri varmasti muuttuu, hallinnosta pyritään saamaan nykyistä keveämpää, henkilöstöä osallistetaan toimintojen kehittämiseen nykyistä enemmän, ti-

miesmiesten valta ja vastuu kasvavat”, Paavo Uusimaa ennakoii.

”Toivottavasti kesäkuussa tapahtuva liikkeenluovutus häivyttää huolia ja epävarmuutta. Ymmärrän kyllä, että ihmisillä, joilla on takanaan pitkä virkaura, näkökulma muutokseen on toisenlainen kuin meillä, joille muutoksen toteuttaminen on leipätyötä. Olipa se rooli mikä hyvänsä, meidän pitää muistaa, että teemme tätä asiakkaita varten”, Lasse Männistö toteaa.

NYT LUISTELLAAN TÄIKÖN JÄÄPUISTOSSA

Kemin keskustassa luistellaan ja lasketaan mäkeä perjantaista 26.1. lähtien. Täiköntorin kioskki toimii keskuspaikkana, josta voi vuokrata luistimia ja kypäriä. Toimintaa pyöritetään kokeiluluonteisesti maaliskuun 11. päivään asti sääolosuhteiden näin salliessa.

Tämä talvi kokeillaan ja kerätään palautetta seuraavaa talvea

varten. Mukana toiminnassa ovat Kemin Factori ja nuorisotoimi, Kemin kaupungin elinkeino-, työllisyys- ja tekniset palvelut, Kalle's Burger, Kemin Lämärit, Sea Lapland Safaris ja Kemitiimi.

Luistelukentällä soi musiikki ja välinevuokraustoiminta on avoinna torstaista sunnuntaihin klo 14-20. Muuna aikana voi luistella ja laskea mäkeä omin päin.

Avoinna to-su klo 14-20, su 11.3.2018 saakka (säilyvarauksella), Luistimien ja kypärien vuokra 10 €/tunti

KEHITETÄÄN KEMILÄISTÄ!

Kemiläinen -tiedotuslehti ilmestyy kolme kertaa vuodessa. Lehden tarkoituksena on kertoa ja tiedottaa kuntalaisille kaupungin ajankohtaisista asioista ja tapahtumista mahdollisimman mielenkiintoisesti.

Miten olemme onnistuneet tässä tehtävässä? Miten lehteä tulisi kehittää jatkossa? Nyt Sinulla, arvoisa Kemiläinen -lehden lukija, on mahdollisuus esittää uusia ideoita ja kehittämisideoita lehteen. Kysely löytyy nettisivuiltamme osoitteesta: <http://www.kemi.fi/osallistu-ja-vaikuta/> - vastaaminen vie vain hetken.

Kaikkien kyselyyn osallistuneiden ja yhteystietojensa jättäneiden kesken arvomme pieniä yllätyspalkintoja.

Kemiläinen-tiedotuslehti – jo vuodesta 2010

VIISAS KEMI

Teksti Tiina Laukkanen, Eija Kinnunen

Joko sinulla on Kemi-kortti?

Kemi-kortteja on kaksi: Kemiläisten kortti ja Kemi Card. Kemiläisten kortti on vain kemiläisille, Kemi Card kaikille. Saat molemmat maksuttomasti käyttöösi lataamalla älylaitteeseen Cardu -sovelluksen.

- Kemi on edelläkävijä kokonaisvaltaisen palvelun tuonnissa kaupunkilaisille Cardun kautta. Eri puolilla Suomea on palveluun kiinnostusta, mutta muut kaupungit ovat vielä lähtötelineissä. Kemi näyttää suuntaa ja kehittää konseptia vauhdilla, kertoo Cardun kehittäjän Sunduka Oy:n toimitusjohtaja Sami Nousiainen.

Kaupunki tarjoaa Kemiläisten kortilla asukkailla tietoa Kemien ajan-kohtaisista asioista ja kemiläisille yrityksille ilmaisen tarjouspaikan. Kemiläisten kortilla saa mm. 25 % alennusta LumiLinnan pääsylipuista.

Kemi Cardilta löytyy tarjoustensa lisäksi tietoa Kemien nähtävyyksistä. Molemmilla korteilla tiedotetaan Kemien tapahtumista ja aktiviteeteista. Tapahtumajärjestäjät voivat itsekin ilmoitella kemi.fi:n tapahtumakalenterissa, josta tiedot siirtyvät Kemi-korteille.

Kemiläisten kortin hakijan kemiläisyys tarkistetaan, joten mobiilikortin toimitusaika on pari päivää, muovikortin pari viikkoa. Toimi siis ajoissa!

Meri-Lapin asukkaat ovat kokeneet jääneensä uutispaitsioon. Kuntalaiset eivät tiedä mitä Kemissä tai Torniossa tapahtuu ja ovat kyselleet ja kaivanneet uutiskanavaa paikallisille uutisille.

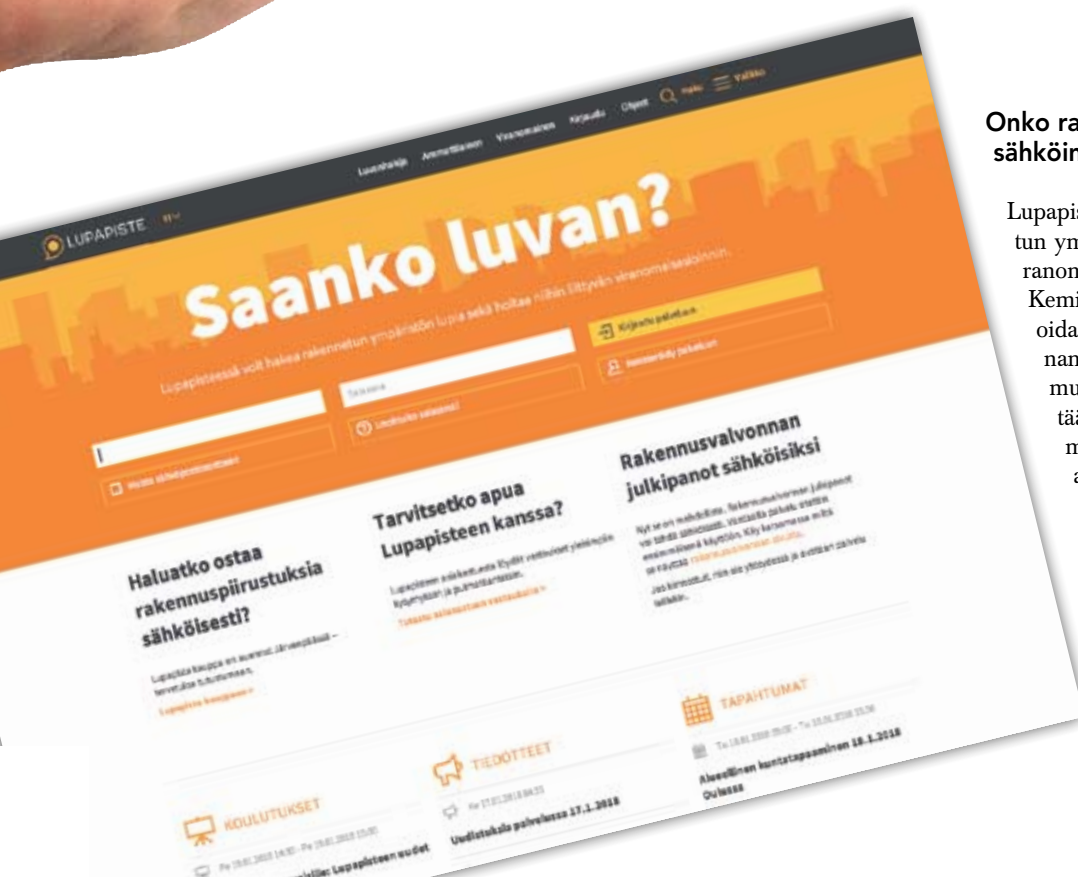
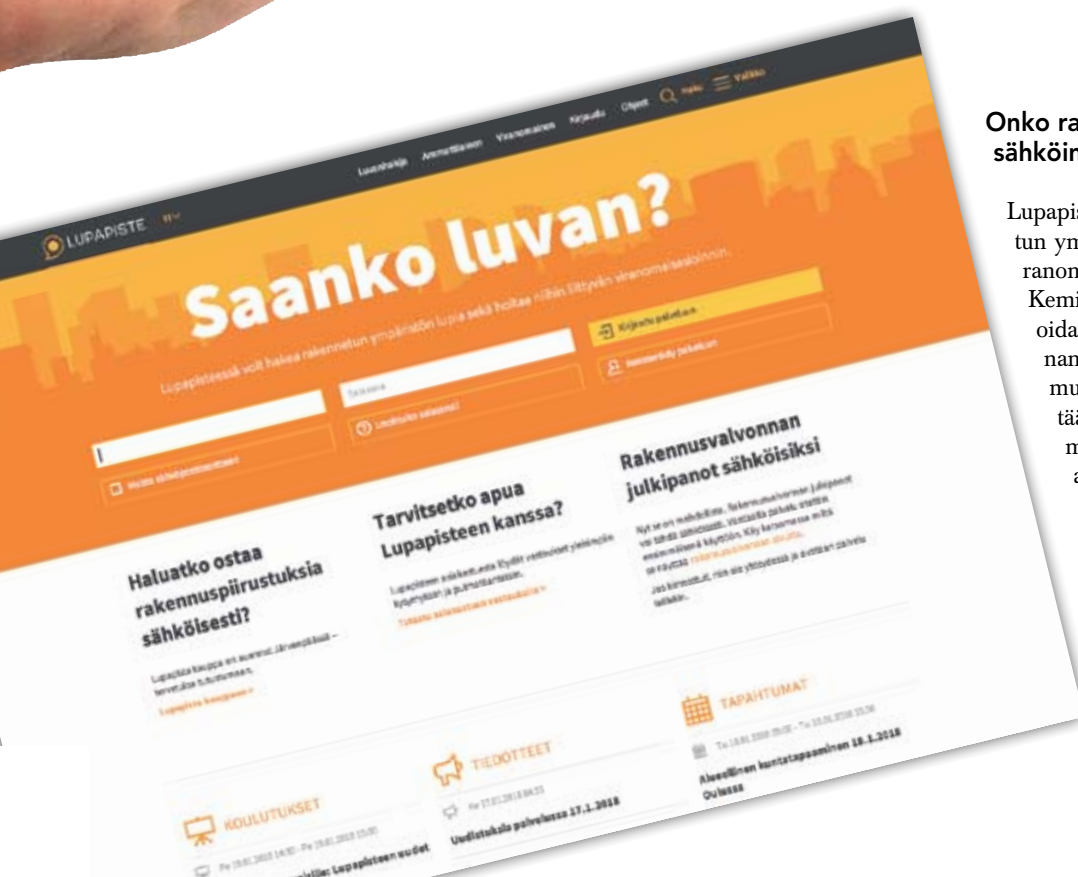
Helmikuun alusta alkaen tuotamme arkiaamuisin **uutiskoosteen Meri-Lapin uutisista**, josta voit kätevästi katsoa mitä alueeltamme on uutisoitu ja kirjoitettu. Uutiskoosteen saat kätevästi taskuusi Kemi-korin lataamalla tai vierailemalla Kemi.fi www-sivulla.

Onko rakennusvalvonnan sähköinen asiointi tuttua?

Lupapisteen kautta voi sähköisesti hakea rakennetun ympäristön lupia ja hoitaa niihin liittyvän viranomaisasiointin jo yli sadassa kunnassa. Myös Kemien kaupungin rakennusvalvonnassa voit asioida lupapiste.fi:n kautta. Palvelu kokoaa kunnan viranomaisen, rakentajan, suunnittelijan ja muut rakentamisen ammattilaiset yhteen ja pitää eri osapuolet tietoisina hankkeen etenemisestä. Tavoitteena on vähentää byrokrati-aa, saada asiat sujumaan, vapauttaa aikaa ja tehdä siten ihmisten arjesta helpompaa.

Lue lisää

<http://www.kemi.fi/asukkaaksi-kemiin/asuminen-ja-rakentaminen/rakennusvalvonta/>

AUTOILUN TALVIHAASTEITA entisaikaan

Teksti Timo Hietala

Kuvat Kemian historiallisen museon valokuva-arkisto

Pakkahuoneenkadun (nyk. Kauppakatu) lumipaljoutta 10.4.1938.

1930-luvun Chevrolet tukkilastissa. Alkuperäisen kuvan omistaa Pauli Tabell.

Nykyisin autoilijat herkästi valittavat, jos tiellä on yön jälkeen kymmenen senttiä lunta ja jos aurat eivät heti sateen aletua ole olleet työn touhussa teillä. Toista oli aikoinaan kun Kemissäkin autot ilmestyivät katukuvaan. Ei tuolloin kaupunki katuja avallut. Kun autoilu Kemissä alkoi 1920-luvun alussa, olivat haasteet luokkaa kovempia. Alkuvuosina ei talvella juurikaan autoilla edes ajettu, vaan moni autoilija laittoi autonsa suosiolla talviteloille esim. A. Näykillä tai muille korjaamoille, jotka tarjosivat autojen talvivarastointia. Autoissa kun ei tuolloin ollut lämmittimiä tai monia muitakaan nykyajan autoilijan

elämän helpottajia. Jos oli auto jäässä, niin oli kyllä mieskin. Penkinlämmittimistä ei varmaankaan vielä osattu edes uneksia. Yöksi täytyi jäähtyttävästä ja koneesta poistaa vesi, jotta se ei yöllä jäätynyt. Nastarenkaista ei ollut vielä tietoaakaan. Monelle autoilukausi alkoi vasta kevään koittaessa.

Talvella jäi autojen vähennyttävä Osuuskaupan aukion pirssi pois käytöstä ja pirssi oli tuolloin vain Pirtin kulmalla. Toki olivat jo alan pioneirit koettaneet ajaa talvella, esimerkiksi jääteitä pitkin liikennöidä Veitsiluotoon, kuten A. Vierimaa teki. Hänen joutui kuitenkin antamaan periksi, kun runsasluminen talvi 1923 - 24 asetti esteitä autolle. Ei auttanut, vaika

Vierimaa hankki Kemian Konepajalta sukat autonsa alle. Periksi oli annettava Vierimaankin kasvavien kinosten edessä.

Talviautoilu oli kuitenkin maan talouden kannalta merkittävää ja se oli tavalla tai toisella järjestettävä myös täällä pohjoisessa. Tavarat ja ihmisten oli kuljettava kelistä riippumatta. Kemissäkin talvi koetteli välillä runsain mitoin ja kasasi lumia kaduille oikein kunnolla. Kemian Autoilijat ry perusti vuonna 1932 erityisen aurastoimikunnan, joka yhteistyössä kaupungin lähialueen merkittävien yhtiöiden, Kemi Oy:n ja Veitsiluoto Oy:n sekä kaupungin kanssa sopi katujen ja teiden avaruuden järjestelystä. Kemian Au-

toilijat ry tilasi Ruotsista oman auran, joka raskaan kuorma-auton edessä avasi teitä pienemmille kulkijoille. Kemistä tie aurattiin aina maalaiskunnan kirkolle saakka. Kemian teitä koetettiin vuosien mittaan saada useasti valtion tai kaupungin aurattavaksi, mutta oma apu oli pitkään se autoilijan paras apu.

Kaupungin aurattavaksi kadut siirtyivät vuonna 1933. Tuolloin aurautuslautakunta lopetettiin ja sen jäljellä olleet varat luovutettiin tuolloin kaupungille. Kaupunki käytti auraukseen Kemian Autoilijat ry:ltä vuokrattua auraa. Syksyllä Kemian kaupunki suunnitteleli hankkivansa oman kärkiauran mallia Lokomo 2. Tämänkin jälkeen joutuivat autoilijat auramaan teitä. Kaupunki kun huolehti vain omat katunsa ja tiensä. Autoilija Heiskanen aukoi linja-autollaan vuonna 1937 tien auki aina Tervolaan saakka autonsa keulaan asennetulla auralla. Ei se nykyinen talvi ole mitään verrattuna entisajan autoilijan harmeihin.

KEMILÄINEN IN ENGLISH

A VARIETY OF CULTURAL DELIGHTS IN VERNAL KEMI

Rather a generous spring is coming to the culture-minded. And for those who have not yet gotten their first taste, there are interesting events at or by which to start off. Take a pick – or sample as many as you like!

Kemi town theatre's repertoire has got some suspense in it this year, as a crime play written by Edward Taylor called "Kylmä murha" (Murder by Misadventure) will premiere on 17th February. On 24th March, the big stage hosts the play "Cityketun seikkailut" ('Adventures of the Urban Fox'), which is not a traditional musical play, although it draws on time-honoured fables.

According to curator Tanja Kavasvuo, the art museum's first exhibition of the year is a big deal. A joint, shared exhibition between Kuutti Lavonen, Heimo

Suntio and Juhani Tuominen, "Juurien neuvomaa", opens on 19th January. Lavonen is famous for sizable graphic art that has classical themes. It has featured on the pages of interior-design magazines, Kavasvuo explains. Lavonen is an internationally awarded artist. Heimo Suntio, on the other hand, makes interesting sculpture, where different elements, materials and techniques are blended eclectically. Lastly, Juhani Tuominen is a Rovaniemi-based artist, who is also professor in pictorial art at the University of Lapland.

The exhibition stays open until 11th March. The next one is an exhibition about and by the artist couple Raisa Raekallio and Misha del Val, from Kittilä, and their first exposure on a larger scale, from 16th March on.

THE CITY DEVELOPS ON THE TERMS OF THE ENVIRONMENT

The City of Kemi is stepping ahead among the ecologically sustainable cities. The city is improved by planning and implementing solutions that enable easy to choose environment friendly choices.

"The centre of the city should be developed to more comfortable for the pedestrians and the cyclists. It should be easy to arrive in the instant proximity of the city centre and the parking area should locate relatively near", says Planning Manager Jani Hiltunen.

The environmental values are highlighted in the upcoming purchases of the city. The traditional

vehicles will be replaced by electricity-acting or another low emissions-acting vehicles when renewal. The lighting will be renewed by the LED-technology, the heating systems in the buildings will utilize the solarpower – as it is already done in the Kemi Swimming Hall.

The City of Kemi has the goal to build own environmental management system according to ISO 14001 -standard, to which we are planning to apply the certificate next year, when the City of Kemi turns 150-years.

THE JOINT VENTURE ENSURES HEALTH SERVICES

The City of Kemi and other municipalities in the Sea Lapland have decided to externalize the primary social- and health services and specialized medical care to the joint venture established by municipalities and Mehiläinen Ltd. The largest outsourcing of health care in the Finnish history

is planned to implement by the beginning of June.

The meaning of the outsourcing is to secure the social- and health care services in Sea Lapland for the next 15 years.

According to the agreement, the municipalities retain significant influence in the decision making.

The personnel of the hospital district continues their work in the established joint venture with the same working conditions.

The Social- and health services reform is due to come into force in the beginning of 2020. The reform increases possibilities for the clients to choose their own

producer of these services. The freedom of choice increases the competition between the service providers, that is why they have to continuously develop their actions to be the first option for their clients.

CAFÉ HERTTA

tuo aseman alueelle elämää

Rautatieaseman puisto ja alueen kunnostetut rakennukset muodostavat Café Hertan majoitus-, kahvila- ja tapahtuma-alueen, joka haluaa palvella niin paikkakunnan omaa väkeä kuin kaupungissa vierailevia matkailijoitakin.

Rautatieaseman ympäristö siirtyi uudelle yrittäjälle vuosi sitten. Torniolaisen Seppälän perheen sekä nivalalaisen Antti Ahvenisen omistaman yrityksen halussa on nyt 21 erillistä rakennusta ja niitä yhteen liittävä noin kolmen hehtaarin puistoalue.

”Puisto on hieno ja koko tämä miljö on tosi inspiroiva. Näissä vanhoissa rakennuksissa ei ole mitään keinotekoisia. Ehjä kokonaisuus ja aito ympäristö antavat mahdollisuuksia monenlaiselle toiminnalle. Haaveena on, että alueella voitaisiin tulevaisuudessa järjestää esimerkiksi joulumarkkinat.” Norma Seppälä kertoo.

”Me olemme avoimina kaikenlaisille ideoille. Tervetuloa kertoamaan, kuuntelemme ja toteutamme kemiläisten toiveita oikein mielellämme”, Antti kannustaa.

Uudistuksia vanhaa kunnioittaen

Alueen päärakennuksena ja hotellin vastaanottona toimii 1930-luvulla rakennettu asemaravintola, nykyiseltä nimeltään Café Hertta Kemi. Tukevat pöydät on teetetty puusepällä Tornion asemalta purtusta puutavarasta. Seinien yläosat on riisuttu pinkopahveista, pahvien alta paljastuneista hirsistä ja nurkkien salvoksista näkee, että rautateillä on ymmärretty ai-

koinaan myös talojen rakentamisen päälle.

Kahvilan yläkerrassa on puolenkymmentä perusteellisesti kunnostettua huonetta ja niissä yhteensä 26 vuodepaikkaa. Kaikki huoneet ovat omanlaisiaan, ja myös niitä remontoimassa on vaalittu vanhan rakennuksen henkeä. Isoimpaan huoneeseen mahtuu kymmenen yöpyjää kerrallaan.

Historiallisesti arvokkaiden rakennusten muutokset on alusta saakka lähdetty toteuttamaan museovirastoa kuunnellen.

”Tiukimmat määräykset koskevat rakennusten ulkokuorta, seinien sisällä voidaan tehdä muutoksia vapaammin. Vaikka taloihin tulee uutta tekniikkaa, kuten täysin nykyaikaiset keittiötilat, ilmastointi ja keskuslämmityksen korvannut

kaukolämpö, kaikki pyritään tekemään rakennusten henkeä kunnioittaen”, Norma toteaa.

VR:n entinen kerhotalo eli nykyinen Ratapihan Ruustinna on saanut sisälleen uudet pinnat ja valoisaa ilmeä. Juhlasalissa on tilaa noin 120 hengelle.

”Ruustinnaa voi varata vaikka häiden tai muiden juhlien ja tilaisuuksien pitopaikaksi. Meidän kautta voi tilata myös pitopalvelun, mutta tarjoilut voi järjestää myös muualta”, Norma sanoo.

Asema-alueen eteläpäässä oleva rivitalo on kunnostettu perusteellisesti ja sisutettu kodinomaisesti. Kaikissa neljässä huoneistossa on kaksi makuuhuonetta ja keittiö. Keittiöön voi tilata varta vasten myös ”mummon” kokkaamaan kunnan kotiruokaa.

Asemakadun laidassa olevasta tiilisestä korjaamorakennuksesta on tarkoitus jossain vaiheessa rakentaa ”saunapaja”.

Nyt vuodepaikkoja on kahvilan yläkerrassa ja rivitalossa yhteensä 42, mutta remonttien edetessä niiden määrä kaksinkertaistuu.

Tuttujen ja vieraiden kohtaamispaikka

Café Hertta avasi ovensa tammi-kuun puolivälissä. Kahvila- ja majoitustoimintaa hoitamaan on paljattu neljä ammattilaista. Heidän joukostaan löytyy mm. vankkaa majoitusalan kokemusta ja äidinkielenä opittua kiinankielen taitoa.

Kahvila on avoinna varhaisesta aamusta myöhäiseen iltaan juna-ai-katauluja myötäillen. Kahvilatuotteiden lisäksi tarjolla on aamupalaa joko paikan päällä syötäväksi tai eväspussina mukaan otettavaksi.

”Me panostamme runsaaseen ammattiseen ja hyvään kahvilavalikoimaan, ja voimme laajentaa tarjontaa kysynnän mukaan. Meidän tavoitteena on, että kahvilasta tulee viihtyisiä kohtaamis- ja seurustelupaikka niin matkustajille kuin paikallisille asukkaillekin”, Antti sanoo.

Teksti ja kuvat
Mainostoimisto Reklami

Norma Seppälä haluaa Café Hertasta kemiläisten ja ohikulkijoiden kohtaamispaikan.